

HASZNOS TUDNIVALÓK

a 2016. január 1-től érvényes egyes fixösszegű ellátásokról, adó- és tb-törvények fontosabb változásairól

A munkajog területén

	2014	2015	2016
• Minimálbér (Ft/hó) bruttó összege	101.500,-	105.000,-	111.000,-
• Minimálbér (Ft/hó) nettó összege – 100 %-os teljesítménybérezés esetén, ill. családi adókedvezmény figyelembevétele nélkül	66.483,-	68.775,-	73.815,-

Garantált bérminimumok:

(A legalább középfokú iskolai végzettséget és/vagy szakképzettséget igénylő munkakört ellátók garantált bérminimuma gyakorlati időtől függetlenül.)	118.000,-	122.000,-	129.000,-
---	-----------	-----------	-----------

Közfoglalkoztatási bér:

Garantált közfoglalkoztatási bér:	79.155,-
	101.480,-

Adótörvény

• Adókulcsok (%)	16	16	15
• Az adótábla – alsósáv határa	megszűnt	megszűnt	megszűnt

- **2016.január 1-jétől - már az elmúlt évben is így volt - a cégautóadó** havi mértéke személygépkocsinként, a személygépkocsi kW-ban kifejezett teljesítménye és környezetvédelmi osztály-jelzése alapján a következő:

Motorteljesítmény (kW)	környezetvédelmi osztály		
	0 - 4	6 - 10	5, 14 - 15
0-50	16.500,- Ft	8.800,- Ft	7.700,- Ft
51-90	22.000,- Ft	11.000,- Ft	8.800,- Ft
91-120	33.000,- Ft	22.000,- Ft	11.000,- Ft
120 felett	44.000,- Ft	33.000,- Ft	22.000,- Ft

Változott a magánszemélyeket terhelő különadó 2014. január 1-jétől, mely alapján a mértéke az eddigi 98 százalékról 75 százalékra csökkent.

Az állami és önkormányzati vezetőknek, képviselőknek, köztulajdonú cégek vezető tisztségviselőinek és felügyelőbizottsági tagjainak a jogviszonyuk megszüntetése miatt kifizetett összeg kétmillió forint feletti része után, más állami cégeknél foglalkoztatottaknak a végkielégítésük három és fél millió forint feletti része után kell megfizetniük a különadót.

Az Alkotmánybíróság első alkalommal 2011. május 14-i hatállyal módosította a különadóval kapcsolatos eddigi szabályozást. **A törvénymódosítás értelmében a különadóra vonatkozó rendelkezéseket a 2010. január 1-jén vagy azt követően megszerzett jövedelmekre kell alkalmazni.**

A következő alkalommal az Alkotmánybíróság 2014. február 24-én hozott 6/2014. (II.26.) számú határozata újból érintette a különadót, amely a **magánszemélyek 2013. december 31-ét megelőzően megszerzett egyes jövedelmeit terhelő különadóját** illetően írt elő új szabályozást.

Fontos további változás történt 2015. december 12-i hatályba lépéssel!

Nem minősül a különadó alapjának a magánszemélyt megillető, felmondási időre járó juttatás és végkielégítés egésze, feltéve, hogy a munkavégzésre irányuló jogviszony csoportos létszámcsökkentés következtében szűnik meg.

(Részletesebben lásd 3. számú mellékletekben)

- **2011. január 1-jétől bevezetésre került** egy szélesebb körben igénybe vehető **családi adókedvezmény**, mely adóalap kedvezmény lesz.

Fentiek alapján

egy- és kétgyermekesek esetén havonta és gyermekenként **66.670,- Ft**-al,
a legalább három gyermeket nevelőknél havonta és gyermekenként **220.000,- Ft**-al
lehet csökkenteni az összevont adóalapot.

A két eltartottat nevelő családoknál a családi kedvezmény mértéke 2016-tól 2019-ig a kétszeresére emelkedik, amely így **2016-ban 83.330,- Ft**, 2017-ben 100.000,- Ft, 2018-ban 116.670,- Ft, 2019-től 133.330,- Ft lesz.

A családi adókedvezmény megosztható a házastárssal, élettárssal, és akár összegszerű megosztás is alkalmazható. Mindezek alapján a kedvezményre saját jogán jogosulttal (például rokkantsági járadékban részesülő magánszeméllyel) közös háztartásban élő hozzátartozó (például testvér) is megoszthatja házastársával, élettársával az adóbevallásban év végén a kedvezmény összegét.

A családi kedvezmény érvényesítésére jogosult:

- az a magánszemély, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint gyermeke tekintettel családi pótlékra jogosult, de 2015. január 1-jétől a családi pótlékra jogosulttal közös háztartásban élő, családi pótlékra nem jogosult házastárs (például nevelőszülő, gyám házastársa) is.
- a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa,
- a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy),
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély

A c./-d./ pont szerinti esetben azzal, hogy az ott említett jogosult és a vele közös háztartásban élő magánszemély közül egy - a döntésük szerint - minősül jogosultnak.

Belép a külföldi illetékességük által Magyarországon szerzett jövedelmük terhére érvényesíthető családi kedvezmény új szabályként. Ez alapján családi kedvezményt érvényesíthet az a magánszemély is, aki bármely EGT-állam jogszabálya alapján családi pótlékra, rokkantsági járadékra vagy más hasonló ellátásra jogosult.

Fentiek kiegészítéseként 2014. január 1-jétől bevezetésre került a családi járulékkedvezmény, amely azon magánszemélyek számára kedvező, akik nem tudják igénybe venni a személyi jövedelemadóban a családi kedvezményt teljes összegben. A személyi jövedelemadó-kulcs csökkentése miatt a családi járulékkedvezmény szabályozásában a magánszemélyt egyébként megillető, de a személyi jövedelemadóból elegendő jövedelem hiányában nem érvényesített családi kedvezmény 15 százalékának megfelelő összeg, de legfeljebb a magánszemély által fizetendő járulékok együttes összege vehető figyelembe családi járulékkedvezmény címén.

A családi járulékkedvezmény csökkenti a biztosított által fizetendő egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék (egyéni járulékok) összegét. Ezen kedvezményt a biztosított és házastársa, élettársa együttesen is érvényesíthetik.

Fontos megjegyezni, hogy a családi járulékkedvezmény igénybe vétele nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát, és hogy a kedvezmény nyilatkozat alapján érvényesíthető. A családi járulékkedvezmény éves elszámolásakor a visszafizetési kötelezettséget személyi jövedelemadóként, a még igényelhető járulékkedvezményt a személyi jövedelemadó terhére kell elszámolni.

- **Első házások kedvezménye:**

2015. január 1-jétől azok, akik 2014. december 31-ét követően kötöttek házasságot és legalább az egyikük az első házasságát kötötte, a házasságkötést követő hónaptól (első jogosultsági hónap) jogosultsági hónaponként együttesen 33.335 forinttal csökkenthetik összevont adóalapjukat. A kedvezményt 24 hónapon keresztül vehetik igénybe.

- **A szakszervezeti tagdíj 2016-ban is adóalap-csökkentő tétel marad.**

Adómentes juttatások

- **a nyugdíj, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék és nyugdíjas szénpénz, balettművészeti életjáradék, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (rehabilitációs és rokkantsági ellátás), bányászok egészségkárosodási járadéka**
- **munkáltató által nyújtott vissza nem térítendő lakáscélú támogatás, amely kibővül azzal, hogy a munkáltató adómentesen adhat támogatást a hitelintézettől vagy korábbi munkáltatótól felvett lakáscélú hitel visszafizetéséhez.** Ez utóbbi adómentességének további feltétele, hogy a támogatás nyújtása hitelintézet vagy kincstár útján történjen. A támogatási összeg változatlanul a vételár vagy építési költség 30%-áig, de 5 évente maximum 5 millió Ft. Fontos változás ez évtől, hogy az akadálymentesítésre adott munkáltatói támogatás is lakáscélú felhasználásnak minősül, így adómentesen támogathatók e címen a fogyatékos magánszemélyek is.
- **a szépkorúak jubileumi juttatása.** /utóbbit lásd a táblázat szerint/

<u>Juttatásban részesülő korosztályok</u>	<u>Juttatás összege</u>
90 éves	90.000,- Ft
95 éves	95.000,- Ft
100 éves	100.000,- Ft
105 éves	105.000,- Ft
110 éves	110.000,- Ft
115 éves	115.000,- Ft

- **Gyermekgondozási segély, anyasági támogatás és gyermeknevelési támogatás** (a családok támogatásáról szóló törvényben meghatározottak szerint)
Részletesebben a 18. oldalon!
- A szociális alapon nyújtott juttatások (önsegélyező feladatokat ellátó szakszervezetek szociális és temetési segélyezése, melyet az alapszabályban kell rögzíteni)
- Munkavállalói érdekképviseleti szervezet által magánszemélyeknek nem pénzben adott juttatás értéke, (ide nem értve a béren kívüli juttatásnak minősülő juttatásokat) pénzben történő juttatás esetén legfeljebb a minimálbér 50%-ig havonta adott támogatás

(alapszabályban meghatározott alaptevékenységre tekintettel, belső szabályzatban meghatározottak alapján)

- A rászorulóknak a szociális segílyt 2011-től már nem pénzbeli formában is lehet adni.
- A foglalkozás-egészségügyi, illetve kegyeleti ellátás.
- A társadalmi szervezettől évente egy alkalommal kapott tárgyjutalom értékéből az 5 ezer forintot meg nem haladó összeg (mindenkinek adhatja).
- A munkáltató által kedvezményesen vagy ingyenesen biztosított otthoni számítógép használat.
- A villamos energia iparban dolgozók (és onnan nyugdíjba vonultak) áramkedvezménye, a bányászásban és erdőgazdálkodásban dolgozók (és onnan nyugdíjba vonultak) szén- és tűzifa járandósága, amennyiben a juttatásra való jogosultságukat 2010. január 1-je előtt szerezték meg. A 2010. január 1-jét követően létrejövő jogviszonyokra már nem pénzben történő juttatásként adózik!
- A kifizető által fizetett védőoltás.
- A munkáltató által biztosított, az egészségügyről szóló törvényben meghatározott szűrővizsgálatok, fizioterápiás és mentál-egészségügyi ellátás.
- A hitelintézet által az adós és családja megélhetése ellehetetlenülésének megelőzése érdekében elengedett követelés abban az esetben, ha a hitelintézet az azonos helyzetben lévőket egyenlően bírálja el.
- A felszolgálói díj és a borra való.
- 2014. január 1-jétől értékhatár nélkül (a korábbi 50 ezer forint éves értékhatárral szemben) lehet adómentesen belépőjegyet, bérletet juttatni a sportról szóló törvény hatálya alá tartozó sportrendezvényekre.
- A kifizető évente 50 ezer forint értékben adómentesen juttathat kulturális szolgáltatás igénybevételére (pl. színház-, tánc-, cirkusz- vagy zeneművészeti előadás) igénybevételére szóló bérletet, jegyet. (az 50 ezer forintos korlát összeszámítandó a sporteseményre szóló belépőjegy- és bérlet juttatással)
- A munkáltató által munkavállalójának a végtörlesztésre adott vissza nem térítendő támogatás 7 millió 500 ezer forintot meg nem haladó része.
- Az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár, foglalkoztatói nyugdíjnyújtó intézmény és a nyugdíj-előtakarékossági számla akkor adómentes 2013. január 1-jétől kezdődően, ha a jogosult tagsági jogviszonya (átlépés esetén korábbi tagsági jogviszonya) a teljesítés évét megelőző tizedik adóévben vagy korábban keletkezett, illetve nyugdíj-előtakarékossági számláját a teljesítés évét megelőző tizedik adóévnél korábban nyitotta, vagy ha rokkanttá nyilvánítása miatt lett nyugdíjjogosult. Azon magánszemélyek esetében, akiknél a fenti számlanyitás 2013. január 1-je előtt történt, náluk a nyugdíjnyújtó szolgáltatás adómentességéhez elegendő a kifizetést megelőző harmadik adóévben történő taggá válás, illetve számlanyitás.
- Módosultak a biztosítások személyi jövedelemadó szabályai. Ezek részeként az Szja törvény bevezeti a kockázati biztosítás fogalmát. Kockázati biztosításnak az olyan élet-, baleset- és betegségbiztosítás minősül, amely biztosításnak sem visszavásárlási értéke, sem lejáratú szolgáltatása nincs. Az előzőeknek megfelelő kockázati biztosítás kifizető által fizetett díja – havonta a minimálbér 30%-áig – adómentes. Különös szabályok vonatkoznak a kockázati biztosításnak nem minősülő biztosítások közül a teljes életre (halál esetére) szóló, visszavásárlási értékkel rendelkező életbiztosításokra, ugyanis ezek esetében a haláleseti kifizetések mellett a baleset-és betegbiztosítási szolgáltatás is adómentes.
- álláskeresőnek nyújtott lakhatási támogatás külön kormányrendelet szerint (legalább 100 km a távolság az állandó lakóhely és a munkahely között vagy minimum 5 óra az oda és visszautazás ideje).

Adókedvezmények

- Megmarad a súlyosan fogyatékos személyek személyi kedvezménye (havonta a havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg), illetve az östermelői adókedvezmény (igénybevételéhez kapcsolódó jövedelemkorlát megszűnik), valamint a hosszú távú öngondoskodáshoz (önkéntes kölcsönös biztosítópénztári, nyugdíj-előtakarékossági számlára történő befizetésekhez) kapcsolódó adókiutalás. A személyi jövedelemadó kulcs változása miatt azonban mértéke változik, a korábbi 30 százalékról, 20 százalékra módosult.
- **Önkéntes kölcsönös biztosítópénztári** befizetések után az egyéni pénztári számlán jóváírandó támogatás:
a tagdíj 20%-a, maximum (Ft/év):**150.000,-**

Ezen belül az önkéntes nyugdíjpénztári tag jóváírandó támogatása:
a tagdíj 20%-a, maximum (Ft/év):150.000,-

A maximális összeget már egyetlen pénztárba teljesített befizetés után is visszaigényelhetjük, azaz már nem szükséges, hogy két különböző típusú önkéntes kasszának legyünk a tagjai.

Az önkéntes kasszákhöz hasonlóan 2014-től már az üzleti biztosítások után is jár a 20 százalékos szja-kedvezmény és a magánszemély jogosult lesz rendelkezni az éves bevallásában tett nyilatkozata alapján legfeljebb 130.000,- forintról.

A nyugdíj-előtakarékossági számla tulajdonost is a tagdíj 20 százaléka, maximum 130.000,- forint összegű adókiutalás illeti meg.

Az a magánszemély, aki az önkéntes pénztárak mellett NYESZ számlán is takarékoskodik, valamint nyugdíjbiztosítási számlára is befizet, **a három megtakarítás után együttesen 280 ezer forint adójóváírásra jogosult.**

- **Fontos változás az állami nyugdíjrendszerbe visszalépő tagoknál.** Eszerint, ha a magánnyugdíjpénztári tagsággal rendelkező magánszemély visszalép a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe és a magánnyugdíjpénztári tagsága alatt keletkezett reálhozamot önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba utaltatja át, **akkor az átutalt összeg 20 százaléka, maximum 300.000,- Ft, úgynevezett rendelkezés az adóról típusú adókedvezményként vehető figyelembe.** Ez az adókedvezmény nem tartozik bele az összevontan, maximum évi 280.000,- Ft összegben érvényesíthető adójóváírással.
- A munkabérek nettó értékének megőrzéséhez a munkáltató a szociális hozzájárulási adóból adókedvezmény formájában bérkompenzációt igényelhet, de ennek feltétele, hogy a munkáltató megvalósítsa a kormány által elvárt béremelést.

BÉREN KÍVÜLI JUTTATÁSOK – CAFETERIA ELEMÉK

2014

2015

2016

Kedvezményezett béren kívüli juttatások együttesen évi 200.000,- Ft-ig (ide nem értve a SZÉP kártyát))
(a juttatott érték 1,19 szerese után a juttatónak 15% Szja-t és ezen adóalap után 14% EHO-t kell fizetni)

- Melegétkeztetés (Ft/hó)
Munkahelyi étkezőhelyen történő ételfogyasztás 12.500,- 12.500,- 12.500,-
(üzemi étkeztetés) esetén: /hóig /hóig /hóig
vagy fogyasztásra készétel vásárlására és meleg 8.000,- 8.000,- 8.000,-
étkezésre jogosító **Erzsébet-utalvány** esetében /hóig /hóig /hóig
- Az iskolakezdési támogatást (Ft) 30.450,- 31.500,- 33.300,-
(csak papíralapú vagy elektronikus utalvány formájában nyújtható)
- Iskolarendszerű képzés átvállalt költsége évente a minimálbér 2,5 szereséig (277.500,- Ft/év/munkavállaló, amennyiben a képzés a munkakör betöltéséhez szükséges, vagy egyéb a munkáltató tevékenységével összefüggő szakmai ismeretek megszerzését, bővítését szolgálja.
- Munkáltatói hozzájárulás az önkéntes kölcsönös egészségpénztárakba, önszegélyező pénztárakba havonta a minimálbér 30 százalékáig (33.300,- Ft/hó)
- Munkáltatói hozzájárulás az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba, havonta a minimálbér 50 százalékáig (55.500,- Ft/hó)
- Foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató, havonta a minimálbér 50 százaléka (55.500,- Ft/hó)
- Helyi utazási bérlet juttatása,
- **Széchenyi Pihenő Kártya (SZÉP) formájában a 200 ezer forintos keretösszeg felett is megmarad az alacsonyabb adóterhelés évi 450 ezer forintig.**

Széchenyi Pihenő Kártya juttatás a SZÉP Kártya három alszámlára került bontásra, így

1. szálláshely alszámlájára, ide évi legfeljebb 225 ezer forint támogatás utalható, mely szálláshely-szolgáltatásra, belföldi utazásszervezésre, gyógyfürdő-és strandbelépőre, illetve a szálláshely szolgáltatással egyidejűleg a szálláshelyen igénybe vehető bármely szolgáltatásra használható fel,
2. vendéglátás alszámlájára, ide évi legfeljebb 150 ezer forint támogatás utalható, melegkonyhás vendéglátóhelyeken (ideértve a munkahelyi étkeztetést is) étkezési szolgáltatásra, gyógyfürdő-és strandbelépőre, illetve belföldi szálláshely szolgáltatása használható fel,
3. szabadidő alszámlájára, ide évi legfeljebb 75 ezer forint támogatás utalható, a szabadidő-eltöltést, a rekreációt, az egészségmegőrzést szolgáló szolgáltatásra, így pl. állatkerti és vidámparki belépőre, sport-, szabadidős és wellness tevékenységekre, sportrendezvények részvételi díjára, fürdők és élményparkok igénybevétele, uszodabelépőre és bérletre, sporteszköz kölcsönzésére és belföldi szálláshely szolgáltatásra használható fel.

A béren kívüli juttatás maximális összege évi 450 ezer forint lehet. Ha a juttatásban részesült magánszemély jogviszonya nem áll fenn teljes évben - kivéve, ha a magánszemély munkaviszonya a magánszemély halála miatt szűnik meg -, úgy a keretösszeg időarányos része adózik kedvezményesen.

A visszaváltható utalvány nem minősül utalványnak, s így a juttatás nem minősül adómentes vagy béren kívüli juttatásnak.

Béren kívülinek nem minősülő egyes meghatározott juttatások az adóalap 1,19 szerese után a kifizetőt 15%-os adó terheli + a 27%-os ehot-t is meg kell fizetni.

- legfeljebb évi három alkalommal adott csekély értékű ajándék értékéből a minimálbér 10 százalékát meg nem haladó rész (3 x 10.500,- Ft);
- A hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó étkezés vagy más szolgáltatás révén a magánszemélynek juttatott adóköteles jövedelem
- Cégtelefon magáncélú használata címén meghatározott adóköteles jövedelem

- Több magánszemély, mint biztosított javára kötött biztosítási szerződés alapján fizetett adóköteles biztosítási díj, ha a biztosítási szerződés nem egyénileg, hanem kizárólag a munkakör, a beosztás, a munkaviszonyban eltöltött idő, az életkor, vagy más közös ismérv alapján határozza meg a biztosítottak körét.
- Vendéglátásra, szabadidőprogramra irányuló rendezvényen nyújtott étkezés, szállás, egyéb szolgáltatás, ill. magánszemélyeknek a minimálbér 25%-át nem meghaladó értékben adott ajándéktárgy.
- Reprezentáció, üzleti ajándék, juttatás. A társadalmi szervezeteknél, köztestületeknél, az egyháznál, az alapítványnál megmaradt az értékhatár.
- Az a juttatás, amely megfelel az Szja törvény 71.§-ában rögzített béren kívüli juttatás feltételeinek, de az évi 450.000,- Ft-os értékhatárt meghaladja.

Társadalombiztosítás

	2014	2015	2016
• Nyugdíjbiztosítási összeghatár (ellátási alap) egy naptári napra (ellátási alap) egész évre számítva (Ft)	nincs	nincs	nincs
• Egészségbiztosítási összegnek felső határa nincs.	nincs	nincs	nincs
• <u>Nyugdíjemelés:</u> 2014. évben a tervezett fogyasztói árnövekedéssel egyező mértékű.	2,4%		
2015 évben a tervezett fogyasztói árnövekedéssel egyező mértékű.		1,8%	
2016. évben a tervezett fogyasztói árnövekedéssel egyező mértékű.			1,6%
• Munkáltatói Tb-járulék mértéke: nyugdíjbiztosítási 24%, eb: 2%, munkaerő-piaci rész: 1% a teljes jövedelemre	Adóalap	Adóalap 27%-a	Adóalap 27%-a
• Munkavállalói Tb-járulék mértéke 2014. nyugdíj 10%, eb.jár.: 7% +1,5% munkavállalói járulék	18,5%		
2015. nyugdíj 10%, eb.jár.: 7% +1,5% munkaerő-piaci járulék,		18,5%	
2016. nyugdíj 10%, eb.jár.: 7% +1,5% munkaerő-piaci járulék,			18,5%

Munkavédelmi akcióterv: munkáltatói terhek csökkentési lehetőségei

Szociális hozzájárulási adó kedvezmények

Az adókedvezmény összegét a kifizető havonta az adott hónapban fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyonként külön-külön kiszámított részkedvezmények összegeként állapítja meg.

A Munkahelyvédelmi Akció keretében igénybe vehető szociális hozzájárulási adókedvezményeket 2015-től a költségvetési szervek nem érvényesíthetik.

A szociális hozzájárulási adóból érvényesíthető részkedvezmény alapja megegyezik a munkavállalót az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér összegével, de legfeljebb 100.000 forinttal. Amennyiben az adott hónapra a munkavállalónak juttatott munkabér magasabb, mint 100.000 forint, úgy a bruttó munkabér 100.000 forint fölötti része az általános szabályok szerint a szociális hozzájárulás alapját képezi.

Fontos kikötés továbbá, hogy ezen kedvezmények a START PLUSZ, START EXTRA vagy START BÓNUSZ adókedvezménnyel nem vonható össze.

Szakképzetséget nem igénylő munkakör

2012. december 1-től a Foglalkoztatások Egységes Osztályozási Rendszeréről szóló, 2012. január 1-én hatályos KSH közlemény 9. főcsoportjába tartozó foglakozás szerinti munkakörben foglalkoztatott után időkorlát nélkül igénybe vehető a részkedvezmény alapjának 14,5 százaléka, mint részkedvezmény.

Pályakezdők

A legfeljebb 180 nap biztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonnyal rendelkező 25 év alatti pályakezdő foglalkoztatottra tekintettel a részkedvezmény a foglalkoztatás első két évében a részkedvezmény alapjának 27 százaléka.

25 év alatti, 55 év feletti munkavállalók

A részkedvezmény mértéke 14,5 százalék a fentiek alapján pályakezdőnek nem minősülő 25 év alatti, valamint az 55 év feletti foglalkoztatottak esetén. Abban a hónapban, melyben a munkavállaló a korhatárt betölti, a részkedvezmény az egész hónap tekintetében igénybe vehető.

Tartósan álláskereső

Tartósan álláskeresőnek az minősül, akit az állami foglalkoztatási szerv a foglalkoztatását megelőző 9 hónapon belül legalább 6 hónapig álláskeresőként nyilvántartott. A részkedvezmény a foglalkoztatás első két évében a részkedvezmény alapjának 27 százaléka, a harmadik évben pedig a részkedvezmény mértéke 14,5 százalékra csökken.

Anyasági ellátások folyósítása alatt vagy után foglalkoztatottak

A gyermekgondozási díj folyósítását követően, a gyermekgondozási segély, valamint a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott személy után a kifizetőt a foglalkoztatás első két évében a részkedvezmény alapjának 27 százaléka, a foglalkoztatás harmadik évében pedig a 14,5 százaléka illeti meg, mint részkedvezmény. Amennyiben a munkáltató olyan anyasági ellátásban részesülő vagy részesült szülőt foglalkoztat, ahol a családban legalább három gyermeket nevelnek, az eddigi két év helyett három évig lehet érvényesíteni a teljes szociális hozzájárulási adó és szakképzési hozzájárulás alóli mentességet, az úgynevezett „félélszochó” kedvezmény egy éves időtartama pedig két évre emelkedik, s így akár öt teljes évig is kedvezményt érvényesíthet a munkáltató. Ezen felül a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében a Munkahelyvédelmi Akció keretében nyújtott kedvezményük felső határát (100.000,- Ft) a részmunkaidőben foglalkoztatottak esetén nem kell arányosítani, hanem a teljes összegre jogosulttá válnak.

A mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott 25 év feletti és 55 év alatti dolgozók után is lehet érvényesíteni szociális hozzájárulási adókedvezményt 2015 júliusától.

A kedvezmény mértéke a munkavállaló bruttó munkabérének 14,5 százaléka, melyet maximum 100.000,-Ft után lehet igénybe venni, ha a munkavállalót teljes munkaidőben alkalmazzák. Részmunkaidős foglalkoztatásnál a kedvezményt arányosítani kell.

Szakképzési hozzájárulás

A szociális hozzájárulási adókedvezménnyel párhuzamosan a szakképzési hozzájárulás alapja is csökkenthető a foglalkoztatás első két évében az alábbi munkavállalók esetén

- 25 év alatti pályakezdő
- Tartósan álláskereső
- Anyasági ellátások folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott

A csökkentés mértéke megegyezik a szociális hozzájárulási adó alapjának megállapításánál figyelembe vehető csökkentő tétellel, tehát a munkavállaló bruttó munkabérének összegével, de legfeljebb a kedvezménnyel érintett munkavállalónként havonta 100 000 forinttal.

Magán-nyugdíjpénztár tag	2014	2015	2016
2014. nyugdíj 10% eb.jár.: 7% +1,5% munkaerőpiaci járulék.	18,5%		
2015. nyugdíj 10% eb.jár.: 7% +1,5% munkaerőpiaci járulék.		18,5%	
2016. nyugdíj 10% eb.jár.: 7% +1,5% munkaerőpiaci járulék.			18,5%

Egészségügyi hozzájárulás

- A nem biztosítottaknak havi **7.050,- Ft** (napi 235,- Ft) egészségügyi szolgáltatási járulékot kell fizetniük, amit szerződés alapján más személy is megfizethet helyettük.
- Tb-járulékkal nem terhelt, de adóköteles jövedelem után (EHO) **27%** **27%** **27%**
Nem kell fizetni EHO-t az egyes bányászati társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló 23/1991. (II. 9.) Korm. rendelet alapján nyújtott keresetkiegészítés után.

A szakképzési hozzájárulás: a Szociális Hozzájárulási Adóalap 1,5 százaléka.

Korkedvezmény-biztosítási járulék

A foglalkoztató a külön jogszabályban meghatározott

korkedvezményre jogosító munkakörben foglalkoztatott után 2007. január 1.-től korkedvezmény-biztosítási járulékot fizet, melynek **mértéke 13%**.

- 2007-ben ezt teljes egészében a költségvetés fizette
- 2008-ban a fogl. járuléka 3,25%, a költségvetés 9,75%
- 2009-ben a fogl. járuléka 6,5%, a költségvetés 6,5%
- 2010-ben a fogl. járuléka 9,75%, a költségvetés 3,25%
- **2011-től ezt teljes egészében a foglalkoztató fizeti.**

Fontos változás: a gyakorlatilag 2015. január 1-jétől megszűnt a korkedvezmény-biztosítási járulék utáni fizetési kötelezettség a korkedvezményre jogosító munkakörök után, mert a törvényben előírt 2014. december 31-i záros határidő nem került meghosszabbításra.

- Rehabilitációs hozzájárulás mértéke (összege)
Ft/fő/év 964.500,- 964.500,- **964.500,-**
(a munkáltató fizeti az 1991. évi IV. tv. 41/A. §. alapján)

Az egyszerűsített foglalkoztatás szabályai :

A hatályos törvényváltozásokat is figyelembe véve az egyszerűsített foglalkoztatást érintő legfontosabb szabályok a következők.

Egyszerűsített foglalkoztatásra jogosító tevékenységek

Egyszerűsített módon létesíthető munkaviszony

- mezőgazdasági, turisztikai idénymunkára,
- alkalmi munkára.
- filmipari statiszta

Egyszerűsített foglalkoztatás céljára létrehozott jogviszony keletkezése

Egyszerűsített munkaviszony a munkáltató bejelentési kötelezettségének teljesítésével keletkezik. A munkáltató az illetékes elsőfokú állami adóhatóságnak a munkavégzés megkezdése előtt köteles bejelenteni az alábbi adatokat:

- munkáltató adószáma,
- munkavállaló neve, adóazonosító jele és TAJ száma,
- az egyszerűsített foglalkoztatás jellege,
- munkaviszony napjainak száma.

A nem elektronikus úton bevallásra kötelezett munkáltató és a munkavállaló megállapodása alapján az egyszerűsített foglalkoztatás céljából munkaviszonyt az Efo tv. melléklete szerinti szerződés megkötésével is lehet létesíteni, bejelentési kötelezettség teljesítése mellett. A munkaszerződést ekkor a munka megkezdéséig írásba kell foglalni.

Egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló jogviszony 2012. július 1-től olyan felek között is létesíthető, akik között a szerződés megkötésekor már a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény szabályai szerint létesített munkaviszony áll fenn. Ha a munkaviszony nem egyszerűsített foglalkoztatás céljából jött létre, a munkaszerződés módosítható annak érdekében, hogy a

munkáltató a munkavállalót egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztassa.

Közteher mértéke, megfizetése és bevallása

A munkáltató által fizetendő közteher mértéke a munkaviszony minden naptári napjára munkavállalónként

- mezőgazdasági és turisztikai idénymunka esetén 500,- Ft,
- alkalmi munka esetén 1.000,- Ft.
- filmipari statiszta esetén 3.000,- Ft

A munkáltató fizetési kötelezettségét a tárgyhónapot követő hó 12-éig teljesíti a 10032000-06057763 számú beszedési számlára.

A munkaadónak elektronikus úton a tárgyhót követő 12. napig bevallási kötelezettsége keletkezik.

Ellátásra való jogosultság

Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazott munkavállaló e foglalkoztatása alapján nem minősül a társadalombiztosítási szabályok szerinti biztosítottnak, viszont nyugellátásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra és álláskeresői ellátásra jogosultságot szerez.

Munkavállaló bevallási kötelezettsége

Az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelemnek a kifizetett (nettó) munkabért kell tekinteni. A munkavállalónak a foglalkoztatásból származó jövedelméről nem kell bevallást benyújtani, kivéve ha

- külföldi személy vagy
- egyszerűsített foglalkoztatásból származó bevétele meghaladja **az e foglalkoztatás** naptári napjainak száma és az adóév első napján hatályos minimálbér napibéreként (4.830,- Ft) meghatározott összegének szorzatát vagy
- az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelme mellett egyéb, adóbevallási kötelezettség alá eső jövedelme is keletkezett.

<u>Nyugdíjak, nyugdíjszerű szociális ellátások</u> (Ft/hó)	2014	2015	2016
• Öregségi teljes nyugdíj legkisebb összege	28.500,-	28.500,-	28.500,-
• Saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugellátás együttfolyósítási összeghatára	83.470,-	84.975,-	86.335,-
• Bányász egészségkárosodási járadék (max.)	92.105,-	93.763,-	95.263,-
• Árvaellátás legkisebb összege	24.250,-	24.250,-	24.250,-
A rehabilitációs és rokkantsági ellátás havi minimum összege (minimálbér 30 százaléka):	30.450,- Ft	31.500,-Ft	33.300,- Ft

2012. január 1-jétől már csak rehabilitációs és rokkantsági ellátást lehet megállapítani.

Nyugellátását – saját jogú nyugdíjasként történő foglalkoztatása, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként kiegészítő tevékenysége 365 napja után – a nyugdíjjárulék alapot képező kereset, jövedelem havi átlagos összegének **0,5%-val kell emelni a biztosított kérelmére.** A növelésre irányuló kérelmet **évente egy alkalommal**, a kereset, jövedelem megszerzését követő naptári évben lehet benyújtani az erre rendszeresített nyomtatványon.

Fentiekől eltérően a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság és az átmeneti bányászjáradék mellett végzett keresőtevékenységgel az érintettek 2012. január 1-jétől - mivel nem nyugdíjasok - már nem nyugdíjnövelésre lesznek jogosultak, hanem szolgálati időt szereznek, mint bármely más biztosított.

Nyugdíjprémium

A 13. havi nyugdíj korábbi intézményét a **nyugdíjprémium** rendszer váltotta fel 2010. január 1-jétől, azonban ez csak akkor lesz alkalmazható, ha a **GDP változatlan áron számított növekedésének a tárgyévben várható mértéke a 3,5 százalékot meghaladja.**

Nyugdíjprémiumra az a személy jogosult, aki a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjban, vagy hozzátartozói nyugellátásban - ide nem értve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat - valamint az előbbieken nem említett nyugellátásban részesül, és a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt a tárgyévet megelőzően betöltötte.

A nyugdíjprémium összege legfeljebb 80.000,- Ft lehet.

A Tny. nyugdíjemelésre vonatkozó szabályai:

- 1./ A tárgyév január 1-je előtti időponttól megállapított társadalombiztosítási nyugellátást a megállapítás naptári évét követően minden év január hónapjában az emelés évére tervezett fogyasztói árnövekedésnek megfelelő mértékben kell emelni.
- 2./ A tárgyévi tervezett fogyasztói árnövekedést a központi költségvetésről szóló törvény állapítja meg.
- 3./ Ha a fogyasztói árak növekedésének tárgyévben várható mértéke legalább 1 százalékponttal meghaladja az (1) bekezdés szerinti mértéket, akkor november hónapban – január 1-jére visszamenőleges hatállyal – kiegészítő nyugdíjemelést kell végrehajtani. Amennyiben az eltérés az 1 százalékpontot nem éri el, akkor november hónapban az egész évre járó különbözetet egy összegben kell kiutalni.
- 4./ A (3) bekezdés szerinti nyugdíjemelésnél a nyugdíjasok fogyasztói ár növekedésének – a tárgyév első nyolc hónapjának tényadatára alapozott – várható mértékét kell figyelembe venni, amennyiben az meghaladja a fogyasztói árnövekedés várható mértékét.

2010. január 1-jétől hatályos 2009. évi XL. Törvény rendelkezései jelentősen módosították a nyugdíjba vonulás feltételeit. Fokozatosan 62-ről 65 évre emelkedik a társadalombiztosítási nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatár.

A nyugdíjkorhatár szempontjából az 1952. január 1-je előtt születettek esetében marad a betöltött 62. életév. A változás az 1951. december 31.-ét követő időpontban születetteket érinti az alábbiak szerint:

- aki **1952-ben** született, annak a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- aki **1953-ban** született, annak a betöltött 63. életév,
- aki **1954-ben** született, annak a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- aki **1955-ben** született, annak a betöltött 64. életév,
- aki **1956-ban** született, annak a 64. életév betöltését követő 183. nap,
- aki **1957-ben** vagy azt követően született, annak a betöltött 65. életév.

Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki a születési évének megfelelő öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és **legalább húsz év, öregségi résznyugdíjra** pedig az jogosult, aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és **legalább tizenöt év** szolgálati idővel rendelkezik.

2010. január 1-jétől igényelt öregségi nyugdíj tekintetében jogosultsági feltétel, hogy a biztosítással járó jogviszony megszüntetésre kerüljön.

2012. január 1.-i hatállyal jelentősen átalakultak a korábban korhatár előtti nyugdíjban (I.) és rokkantsági nyugdíjban részesülők nyugellátásai, valamint az egészségkárosodott személyek járadékai (II.):

I./ A kihirdetésre került 2011. évi CLXVII. törvény értelmében 2012. január 1-jétől már nem állapítható meg korhatár előtti öregségi nyugdíj és a törvény ezzel kapcsolatban arról is rendelkezik, hogy 2012. január 1-jétől milyen ellátási formák lesznek.

Az átmeneti időszakra bizonyos korosztályok és érintett rétegek számára a korhatár előtti nyugellátások kiváltására két új fogalmat vezet be a „korhatár előtti ellátást és a szolgálati járandóságot”. E két ellátást a központi költségvetésből fogja finanszírozni, ezáltal a nyugdíjasszától függetleníti, azonban továbbra is a nyugdíjfolyósító szerv folyósítja.

A megszűnő nyugellátások a következők:

- az előrehozott öregségi nyugdíj,
- a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj,
- a karkedvezményes nyugdíj,
- a bányásznyugdíj,
- a művésznegyedíj,
- a polgármesterek korhatár előtti öregségi nyugdíja,
- az országgyűlési és európai parlamenti képviselők korhatár előtti öregségi nyugdíja,
- a korengedményes nyugdíj (a továbbiakban együtt: civil korai nyugdíj),
- valamint a fegyveres szervek és a Magyar Honvédség hivatásos állományának (a továbbiakban együtt: fegyveresek) szolgálati nyugdíja.

Fenti az ellátások 2012. január 1-jétől megszűntek, a már megállapított ellátásokat korhatár előtti ellátásként, **föld alatt végzett bányászati tevékenység esetén átmeneti bányászjáradékként**, illetve fegyveresek esetében szolgálati járandósággént kell továbbfolyósítani, és **a jövő évtől ugyanilyen ellátást kell megállapítani azoknak is, akik az ellátásra a jogot már megszerezték. Bányásznyugdíjra a hatályos feltételek mellett 2011. december 31-ig lehetett jogot szerezni. A föld alatt végzett bányászati tevékenység esetén a bányásznyugdíj helyébe lépő átmeneti bányászjáradékra azonban a továbbiakban is lehet jogosultságot szerezni.**

A megszerzett jogosultság alapján korhatár előtti ellátást kaphat 2012. január 1-jétől:

- az, aki 2011. december 31-ig az előrehozott, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybevételeként a Társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény (továbbiakban: Tny.) 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai szerint szükséges életkort betöltötte, és szolgálati időt megszerzte,
- az az 1953-ban született nő, aki 59. életévét betöltötte és a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig, de legkésőbb 2012. december 31-ig legalább 37 év szolgálati időt szerzett,
- az, aki a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig, de legkésőbb 2012. december 31-ig a Tny. 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai szerint karkedvezményre jogosultságot szerzett,

- az, aki 2011. december 31.-éig a bányásznyugdíjról szóló 150/1991. (XII. 4.) Korm. rendelet 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai szerint a bányásznyugdíjra való jogosultságot megszerezte,

A bányásznyugdíjról szóló 150/1991. (XII. 4.) Korm. rendelet 2012. január 1-jei hatállyal megszűnt, és ezáltal a bányásznyugdíj helyébe lépő átmeneti bányászjáradékra való jogosultság fenti határnaptól kezdődően a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvényben lett szabályozva a következőképpen:

Átmeneti bányászjáradékra jogosult az a személy, aki

- bányavállalkozónál föld alatti munkakörben

a) legalább huszonöt év, a Tny. szerint figyelembe vehető szolgálati időt szerzett, vagy

b) legalább 5000 - a Tny. szerint szolgálati időként figyelembe vehető - műszakot töltött el azzal, hogy a mecseki ércbányászatban elért műszakszámnak az 1,67-szeresét, a mecseki szénbányászatban elért műszakszámnak pedig az 1,25-szörösét kell a műszakszám meghatározása során figyelembe venni,

- az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötte be,

- azon a napon, amelytől kezdődően az átmeneti bányászjáradékot megállapítják, biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Az átmeneti bányászjáradékot, a korhatár előtti ellátást és a szolgálati járandóságot a nyugdíjmegállapító szervek állapítják meg és a nyugdíjfolyósító szerv folyósítja, a Tny. 62. §-ában foglaltak szerint, és a nyugellátásokkal egyezően kell emelni.

A szénkülfertéses bányatérsgben dolgozó fizikai és termelésirányító munkakörben dolgozók a bányásznyugdíjról szóló 150/1991. (XII. 4.) Korm. rendelet hatályon kívüli helyezésével 2012. január 1-jétől elveszítették az irányú jogosultságukat, hogy 30 év szolgálati idővel bányásznyugdíjba mehessenek.

Sajnos az érintettek a karkedvezmény lehetőségével sem tudnak élni, mivel a hatályában fenntartott (2014. december 31-ig) karkedvezményes jegyzékben sem szerepeltek.

A nyugdíjkorhatárt legkésőbb 2011. december 31-ig betöltő munkavállalók és az 57. életévüket fenti időpontig betöltő fegyveresek az ellátásukat egységesen öregségi nyugdíjként fogják kapni a jövőben is. Továbbra is nyugdíjas marad az a nő, aki a 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető nyugdíjkarkedvezmény feltételeit teljesíti.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényben a teljes karkedvezményes rendszer hatályon kívüli helyezésre kerül 2012. január 1-jétől, s ezáltal ettől az időponttól már csak átmeneti jelleggel lehetett korhatár előtti ellátásként jogosultságot szerezni karkedvezményre 2014. december 31-ig bezárólag. Így 2015. január 1-jétől karkedvezményre való jogosultságot már nem lehet szerezni!

A 2014. december 31-ig megszerzett karkedvezményre való jogosultsággal azonban a jövőben is bármikor lehet korhatár előtti ellátást érvényesíteni.

Az egyes pénzügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló törvény (Magyar Közlöny 217-es száma) alapján ismét él a korábban a 23/1991-es Korm. rendeletben biztosított egy év karkedvezményre jogosító szabályozás.

Ez alapján a nyugdíjkorhatár előtt egy évvel korhatár előtti ellátást vehet igénybe az a bányász, aki a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig, de legkésőbb 2014. december 31.-éig rendelkezik legalább 3 év karkedvezményre jogosító idővel és szakmáját bányabezárás, létszámleépítés miatt volt kénytelen elhagyni.

A korengedményes nyugdíjba vonulás lehetőségének meghosszabbításáról szóló 283/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet is hatályon kívül helyezésre került 2012. január 1-jétől, így csak 2011. december 31-ig lehetett a felek közötti megállapodásokat megkötni.

A 2011. december 31-ig megkötött korengedményes nyugdíjak a 2012. január 1-jétől kezdődően korhatár alatti ellátássá alakultak át.

FONTOS!

Meg kell szüntetni a korhatár előtti ellátást, ha a jogosult bejelentés nélkül (feketén) végez munkát és nem jelenti be az adóhatóság felé a keresőtevékenységét. Ebben az esetben további szankció, hogy a megszüntetés után az ellátott már nem kaphat sem korhatár előtti ellátást, sem pedig szolgálati járandóságot.

Azoknak, akik az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt (ide értve a korhatár előtti ellátást, a szolgálati járandóságot, az átmeneti bányászjáradékot és a nők 40 éves jogosultsági ideje alapján megállapított öregségi nyugdíját) keresőtevékenységet folytatnak, meghatározott összegű jövedelem megszerzése után az ellátás folyósítását szüneteltetni kell. **Mindaddig, amíg az ellátásban részesülő személy adott évi keresete nem éri el az éves keretösszeget (a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér –minimálbér- összegének tizennyolcszorosát, 111.000 forint x 18 = 1.998.000 forint), a keresete mellett az ellátást is korlátozás nélkül felveheti.**

Ha azonban a kereset meghaladja az éves keretösszeget, a következő hónap első napjától a tárgyév végéig, de legfeljebb az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárig az ellátás folyósítását szüneteltetni kell. Amennyiben a fizetendő nyugdíjjáradék alapja az éves keretösszeget a tárgyév decemberében haladja meg, a nyugellátás szüneteltetésére nem kerül sor, de a tárgyév december havi nyugellátást vissza kell fizetni.

Az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésétől a korhatár előtti ellátásokat öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani.

Új szabályként bekerült a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénybe, hogy az öregségi nyugdíj folyósítását szüneteltetni kell akkor, ha a nyugdíjas

- közalkalmazotti jogviszonyban,
- kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban,
- bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban,
- ügyészségi szolgálati viszonyban,
- fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses illetve hivatásos szolgálati viszonyban áll.

Ezt a szabályt nem csak öregségi nyugdíjban részesülőkre kell alkalmazni, hanem a korhatár előtti ellátásban és szolgálati járandóságban, átmeneti bányászjáradékban és a balettművészeti életjáradékban részesülőkre is. Abban az esetben, ha a szolgálati járandóságban részesülő személy fegyveres szervvel vagy a Magyar Honvédséggel hivatásos szolgálati viszonyban áll, akkor ezt a szabályt nem kell alkalmazni, azaz a szolgálati járandóságot nem kell szüneteltetni.

Mindezek alapján a fenti jogviszonyban álló személyek illetményük mellett öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban és szolgálati járandóságban, átmeneti bányászjáradékban és a balettművészeti életjáradékban nem részesülhetnek, azokat a nyugdíjfolyósító a jogviszony fennállásának időtartamára hivatalból szünetelteti.

A szüneteltetés a fenti jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától egészen a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig áll fenn. A szünetelés ideje alatt a dolgozó személy továbbra is nyugdíjasnak fog minősülni.

Bejelentési kötelezettség:

Az öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban és szolgálati járandóságban, átmeneti bányászjáradékban és a balettművészeti életjáradékban részesülő személy, ha 2013. január 1-jén a fenti jogviszonyok valamelyikében áll, akkor a jogviszony fennállását 2013. április 30-áig köteles bejelenteni a nyugdíjfolyósító szervnek. Ha ez a jogviszonya továbbra is fennáll, akkor 2013. július 1-jétől az ellátását szüneteltetni kell.

Az ellátás újbóli folyósítása:

Az öregségi nyugdíj akkor folyósítható újból, ha a nyugdíjas kérelmében igazolja, hogy a fenti munkavégzésre létrejött jogviszonya megszűnt.

II./ A 2011. évi CXCI. törvény értelmében 2012. január 1-jétől rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka nem állapítható meg.

A törvény rendelkezései szerint:

I. A 2011. december 31-én rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő, és az öregségi nyugdíjkorhatárt 2011. december 31-éig betöltő - azaz az 1950. január 1-jét megelőzően született - személy rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíját 2012. január 1-jétől a rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj 2011. december havi - a 2012. januári nyugdíjmelés mértékével növelt - összegével megegyező összegben öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani.

II. A 2011. december 31-én

- a) I-II. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban,
- b) az öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban,
- c) az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött vagy 5 éven belül betöltő rendszeres szociális járadékban,
- d) átmeneti járadékban részesülő személy ellátását **2012. január 1-jétől rokkantsági ellátásként kell továbbfolyósítani** azzal, hogy az a) és b) pontban nevesített nyugellátások esetében az ellátás összege megegyezik a 2011. december hónapra járó - a 2012. januári nyugdíjmelés mértékével növelt - ellátás összegével.

(Az átalakítás nem érinti a soros felülvizsgálati kötelezettséget. Az minősül az öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő személynek, aki 2011. december 31-éig az 57. életévét betöltötte, azaz **1955. január 1-jét megelőzően született.**)

III. A 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesülő - az öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven túl betöltő, azaz 1954. december 31-ét követően született - személyek ellátását 2012. január 1-jétől rehabilitációs ellátásként kell továbbfolyósítani azzal, hogy az ellátás összege megegyezik a 2011. december hónapra járó - a III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülők esetén a 2012. januári nyugdíjmelés mértékével növelt - ellátás összegével.

Az érintett személyi körnek 2012. március 31-ig nyilatkozatban kellett kérnie a komplex minősítés elvégzését, ennek elmulasztása a rehabilitációs ellátás 2012. május 1-től történő megszüntetését eredményezte.

IV. Az ismertetett rendelkezések nem vonatkoznak a 2011. december 31-én

- a rehabilitációs járadékban részesülőkre (esetükben az ellátást a hatósági döntésben megállapított időtartamig rehabilitációs járadékként kell továbbfolyósítani, az érintetteknek az együttműködési kötelezettségüket továbbra is teljesíteni kell),
- a bányász dolgozók egészségkárosodási járadékában részesülőkre (az érintettek 2012. január 1-jétől az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló 23/1991. (II. 9.) Korm. rendelet alapján bányászok egészségkárosodási járadékára jogosultak)

FONTOS VÁLTOZÁS!

A megváltozott munkaképességgel rendelkező személyek felülvizsgálatára vonatkozó szabályok 2015. augusztus 1-től hatályos törvénymódosítás alapján módosultak.

Az **Mm. törvény** jelenleg hatályos 19.§.(1) bekezdésének a./ pontja értelmében a rehabilitációs hatóságnak a komplex minősítés során megállapított körülményekre vonatkozóan **felülvizsgálatot kell végezni az ellátást megállapító döntésben meghatározott időpontban.**

A módosítás miatt az említett felülvizsgálatot a rokkantsági ellátásban részesülő személy esetén nem kell a jövőben elvégezni, ha a felülvizsgálatra az ellátás megállapítására szóló, vagy a felülvizsgálati eljárás során hozott döntésben meghatározott időpontban, illetve a felülvizsgálati eljárás megindításának időpontjában **az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralévő időtartam az 5 évet nem haladja meg.**

Azon személyek esetében is ugyanez az eljárás, akik részére 2012.január 1-jét megelőzően folyósított korábbi ellátásukat (rokkant nyugdíj) rehabilitációs ellátásként folyósítják tovább, az esetben nem kerül sor komplex minősítésre, ha legkésőbb a felülvizsgálat időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig legfeljebb 5 év van hátra.

A keresőtevékenység folytatása szempontjából továbbra is élnek a jogosultságot befolyásoló, korlátozó szabályok, amelyek a következők:

A II. pontban említett rokkantsági ellátásban részesülő személy ellátását meg kell szüntetni, ha keresőtevékenységet folytat és a **jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát.**

Ezután a szabály csak a rendszeres jövedelemre vonatkozik, vagyis például egyszeri jutalmak vagy végkielégítés miatt nem fog megszűnni a jövőben a jogosultság.

Ha a **bányászok egészségkárosodási járadékában részesülő biztosítással járó jogviszonyban áll és az általa fizetendő nyugdíjjárulék alapja meghaladja a tárgyév első napján érvényes minimálbér havi összegének (111.000,- Ft) tizennyolcszorosát (éves szinten 1.998.000,- Ft), ezen keretösszeg elérését követő hónap első napjától a tárgyév december 31-ig (de legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig) az ellátás folyósítását szüneteltetni kell.**

Keresőtevékenység folytatása esetén a III. pontban említett rehabilitációs ellátásban részesülő személy ellátásának megszüntetésére nem kerül sor, mindaddig, míg a komplex minősítési eljárás le nem zárul.

Amennyiben a komplex felülvizsgálat az érintett személyt esetében rehabilitálhatóságot vagy tartós rehabilitálhatóságot állapít meg, abban az esetben a korábbi ellátása helyett már csak a következő ellátásokra lesz jogosult:

Amennyiben a komplex minősítés alapján rehabilitációs ellátást állapítanak meg, úgy az ellátások összegei a következők lesznek:

- ha az érintett személy **foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, megegyezik a közfoglalkoztatási bér 40%-ával (bruttó: 31.662,- Ft)**

- amennyiben viszont **tartós foglalkoztatási rehabilitációt igényel, megegyezik a közfoglalkoztatási bér 80%-ával (bruttó: 63.324,- Ft).**

A közfoglalkoztatási bér ez évi összege: 79.155,- Ft.

Új szabály lépett be 2013. január 1-i hatállyal. A korábbi szabály úgy szól, hogy ha valaki ez utóbbi csökkentett mértékű rehabilitációs ellátás folyósítása mellett keresőtevékenységet végzett, akkor a rehabilitációs ellátást szüneteltetni kellett.

Az új szabály: a rehabilitációs pénzbeli ellátás folyósítását szüneteltetni kell arra az időtartamra, amikor az ellátott keresőtevékenységet végez vagy közfoglalkoztatásban vesz részt, **ha a munkaszerződés szerinti heti munkaideje a 20 órát meghaladja.**

A **rehabilitációs járadékban részesülő, keresőtevékenységet folytató személy** ellátását meg kell szüntetni, ha a járadékban részesülő **hat egymást követő hónapra vonatkozó keresetének havi átlaga meghaladja a rehabilitációs járadék összegének kétszeresét** és a minimálbér összegét.

➤ **A nők kedvezményes nyugdíjba vonulási lehetőségéről**

A **2011. január 1-jétől hatályos** rendelkezés szerint (Az egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló **2010. évi CLXX. Törvény**) **öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik,** és azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 5. § (1) bekezdés *a)-b)* és *e)-g)* pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Jogosultsági időnek minősül

- a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint
- a terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati idő.

Kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszony, például: a munkaviszony, a közalkalmazotti jogviszony, a közszolgálati jogviszony, a kormánytisztviselői jogviszony, a bírósági és ügyészségi szolgálati jogviszony, a megbízási jogviszony, a választott tisztségviselői jogviszony, a vállalkozás jellegű jogviszonyban töltött idő, a bedolgozói jogviszony, a szövetkezeti tag munkaviszony jellegű munkavégzésre irányuló jogviszonya, az egyéni és társas vállalkozói jogviszony, a segítő családtagi jogviszony, az őstermelői jogviszony, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagjaként, a Magyar Honvédség szerződéses állományú tagjaként, a katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katonaként, a hivatásos nevelőszülői jogviszonyban eltöltött idő.

Az öregségi teljes nyugdíj nem állapítható meg, ha a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő nem éri el a harminckét évet. Olyan nő esetén pedig, akinek a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, a harminc évet.

Az előírt jogosultsági idő - ha a jogosult a saját háztartásában öt gyermeket nevelt - egy évvel, minden további gyermek esetén további egy-egy évvel, de összesen legfeljebb hét évvel csökken.

Saját háztartásban nevelt gyermeknek azt a vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket kell tekinteni, aki a jogosulttal életvitelszerűen együtt élt és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakra került ki, vagy megfelelt a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 12. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek (azaz családi pótlékra jogosultság szempontjából figyelembe vehető gyermeknek minősült). Lehetőség van szolgálati idő igazolás kérésére évente egyszer, mely alapján a nők esetében két igazolás készül: szolgálati és jogosultsági is.

A Nők 40+ program 2016.01.01-től – 2016.04.30-ig

A program célja az álláskeresőként nyilvántartott nők foglalkoztatásának elősegítése, s ezzel együtt a nyugdíjba vonulásukhoz szükséges hiányzó jogosultsági idő megszerzése. A program célcsoportjába azok a legalább 1 hónapja nyilvántartott álláskereső nők tartoznak, akik a 60. életévüket betöltötték (ők jogosultsági idejükre való tekintet nélkül beléphetnek a programba) és azok az 55. életévüket betöltött nők, akik legalább 37 év jogosultsági idővel rendelkeznek.

Azoknak a munkáltatóknak, akik vállalják, hogy a program keretében foglalkoztatják a célcsoportba tartozó nőket, a munkabér és a ténylegesen kifizetett szociális hozzájárulási adó együttes összegének 100 százalékát téríti meg az állam. A program terhére a kötelezettségvállalást legfeljebb 2016. december 31-ig biztosítja az állam.

Fontos új változások:

I./ A 426/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet, az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló 23/1991 (II. 9.) Korm. rendelet módosításáról szól, amely visszaállítja korábbi jogosultságukat azoknak a bányász rokkantnyugdíjasoknak, akik 2011. december 31-én még rokkantsági nyugdíjban részesültek és a rendeletben leírt egyéb kritériumoknak megfelelnek.

Részletes tájékoztatás a rendeletről a 2. számú mellékletben!

II./ 2013. január 1-jétől a Társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény módosítása következtében változik a szolgálati idő elismerési kérelem korábbi szabályozása, s mellette belép egy ügynevezett egyeztető eljárás.

Részletesebben a BDSZ honlap szakmai anyagok alcímen a „Tájékoztató az egyeztető eljárásról” olvashatsz!

Szociális ellátások	2014	2015	2016
• Ápolási díj			
- Súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozása esetén	29.500,-	29.500,-	29.500,-
- Fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozása esetén	38.350,-	38.350,-	44.250,-
- Jelentős egészségkárosodással rendelkező és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes személy gondozása esetén, vagy aki után súlyos betegsége vagy fogyatékosága miatt magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak	-----	-----	53.100,-

• Vakok személyi járadéka	16.548,-	16.846,-	17.116,-
• Időskorú járadék	22.800,-	22.800,-	22.800,-
– egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, de 75 évesnél fiatalabb	27.075,-	27.075,-	27.075,-
– egyedülálló, 75. életévét betöltött személy	37.050,-	37.050,-	37.050,-

Jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az időskorúak járadékának havi összege a fentiek szerint járó összeg és a jogosult havi jövedelmének a különbözete, de legalább 1000,-Ft.

• Rokkantsági járadék	33.330,-	33.930,-	34.475,-

2016.január 1-jétől 25. életév betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű

• Méltányos nyugdíjmelés (az ONYF főigazgatója engedélyével)	80.000,-	85.000,-	85.000,-

- **Egyszeri segély** adható akinek a szociális törvény szerint figyelembe vett egy főre eső jövedelme nem haladja meg a 75.000 forintot, egyedülálló esetén a 85.000 forintot.

Családtámogatás (Ft/hó)

Családi pótlék

	2014	2015	2016
• egy gyermekes család esetén	12.200,-	12.200,-	12.200,-
– egyedülálló esetén	13.700,-	13.700,-	13.700,-
• kétgyermekes család esetén gyermekenként	13.300,-	13.300,-	13.300,-
– egyedülálló esetén	14.800,-	14.800,-	14.800,-
• három vagy több gyermekes család esetén gyermekenként	16.000,-	16.000,-	16.000,-
– egyedülálló esetén	17.000,-	17.000,-	17.000,-
• tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos	23.300,-	23.300,-	23.300,-
– egyedülálló esetén	25.900,-	25.900,-	25.900,-
• intézményben elhelyezett gyermek után (a támogatás legalacsonyabb összege)	14.800,-	14.800,-	14.800,-

Középiszkolai tanuló után a családi pótlék annak a tanévnek az utolsó napjáig jár, amelyik évben betölti a 20. életévét.

Gyermekgondozási díj

A naptári napi átlagkereset 70%-a, de legfeljebb a mindenkori minimálbér kétszeresének 70%-a és a gyermek 2 éves koráig jár.

Gyed extra 2016: újdonság, hogy a gyed és a gyes folyósítása mellett az anya újra munkát vállalhat gyermeke féléves kora után. Testvér születése esetén két gyermek után jár a kétszeres mértékű gyes vagy gyed, három gyermek esetén pedig háromszoros összegű gyed jár.

Diplomás gyed 2016-ban is igényelhető.

142.100,-	147.000,-	155.400,-
-----------	-----------	------------------

Gyermekgondozási segély (GYES) (jogosult a nyugdíjas és a 16 életévét betöltő kiskorú szülő is, ha a gyámjával nem él egy háztartásban)	28.500,-	28.500,-	28.500,-
2 ikergyermek esetén a megadott összeg (ennél több ikergyermek esetén az összeg növekszik)	57.000,-	57.000,-	57.000,-

A gyermek 3 éves koráig, ikergyermek esetén a tankötelessé válás évének végéig, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után a gyermek 10 éves koráig vehető igénybe.

Gyermeknevelési támogatás (GYET) (aki 3 vagy több gyermeket nevel) Visszaáll a jogosultság alsó korhatára, vagyis a legkisebb gyermek 3. életévétől igényelhető és a betöltött 8. életévéig jár	28.500,-	28.500,-	28.500,-
Anyasági támogatás			
– gyermekenként	64.125,-	64.125,-	64.125,-
– iker gyermek esetén	85.500,-	85.500,-	85.500,-

Csecsemőgondozási díj (Terhességi-gyermekágyi segély)			A naptári napi alap 70%-a
Fogyatékosági támogatás -halmozottan fogyatékos esetén	19.968,-	20.327,-	20.652,-
	24.576,-	25.018,-	25.418,-

Kötelező egészségbiztosítás ellátásai

Táppénz

- Folyamatos, legalább 2 évi biztosítás esetében a napi átlagkereset **60%-a**,
- Kevesebb biztosítási idő esetében, vagy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt a napi átlagkereset **50%-a**,
- **A táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének 30-ad részét,**
- Baleseti táppénz összege 100% (annál a munkáltatónál elért keresetet kell figyelembe venni, ahol az üzemi baleset bekövetkezett), azonban úti baleset címén a táppénz alap 90%-a,
- Betegszabadság alatt a távolléti díj 70%-a jár.
- **Fontos: 2015. január 1-jétől új táppénzszámfejtési módszer kerül bevezetésre, melynek következtében csökken a munkáltatók adatszolgáltatási kötelezettsége, mivel a táppénz ellátások alapja az adóhatósághoz bevallott járulékköteles jövedelem lesz.**

Rendszeres szociális segély 2015. március 1-jétől megszűnt!

Helyette bevezetésre kerül a egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT).
Maximum 46.662,-Ft havonta (a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a)

Maximum 23.862,-Ft havonta (ha a EGYT-re jogosult családjának egyik tagja foglalkoztatást helyettesítő támogatásra is jogosult)

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a: **22.800,- Ft/hó.**

Álláskeresési járadék

Folyósítási idő maximum 90 nap.

Ellátás összege: a munkaerőpiaci járulékalap 60%-a legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos minimálbér 100%-a: **111.000,- Ft/hó** (3.700,- Ft/nap)

Nyugdíj előtti álláskeresési segély összege a minimálbér 40%-a: **44.400,- Ft/hó** (1.480,- Ft/nap)

Keresetpótló juttatás a közfoglalkoztatási bér 60-100%-a között mérlegelési jogkörben állapítható meg.

Összege: 47.493,- Ft/hó – 79.155,- Ft/hó

(csak a munkaügyi kirendeltség által ajánlott, vagy elfogadott intenzív - heti 20 órás - képzésben való részvétel esetén jár)

• Nemzeti helytállásért pótlék
– özvegy esetén | 177.230,-
88.615,- | 180.420,-
90.210,- | 183.310,-
91.655,- |
|---|-----------------------|-----------------------|-------------------------------|

Egyebek

	2014	2015	2016
• Nyugdíjasok szénjárandóság pénzbeli összege (Ft/év)	52.360,-	53.140,-	

- Sikondai Bányászati Utókezelő és Éjjeli Szanatórium térítési díja (Ft/nap/fő)

I. kategória „hagyományos ellátás” –minden beutalt számára:

Alap szintű hotelszolgáltatás 2.000,- Ft/nap/fő

Teljes ellátás, étkezéssel, az OEP vényen szereplő kezelések mellé további fizioterápiás kezelésekkel.

II. kategória „emelt szintű” ellátás –minden beutalt számára:

Szobánként TV, telefon, vizesblokk, hűtő 2.500,- Ft/nap/fő

Teljes ellátás, étkezéssel, az OEP vényen szereplő kezelések mellé további fizioterápiás kezelésekkel.

III. kategória „apartman” ellátás –minden beutalt számára:

1-2-3 szobás összkomfortos lakások erkéllyel 3.000,- Ft/nap/fő

Teljes ellátás, étkezéssel, az OEP vényen szereplő kezelések mellé további fizioterápiás kezelésekkel.

IV. kategória „kiemelt apartman” –minden beutalt számára:

**3 szoba, konyha, két fürdőszoba,
légtudicionált 4.500,- Ft/nap/fő**

Teljes ellátás, étkezéssel, az OEP vényen szereplő
kezelések mellé további fizioterápiás
kezelésekkel.

Beutalási időtartam 18-20 nap

A négy oldalas **orvosi beutalón** túl reumatológus szakorvos által felírt 4 gyógytényezőre (kezelésre) szóló vény szükséges.

INGYENES ELLÁTÁS igényelhető kizárólag az I. hagyományos kategóriában. Feltétele, hogy rendelkezzen a beutalt a 15 x 4 OEP által térített kezelést tartalmazó recepttel.

- Mellékletek:
1. számú - Rendelet a kötelező legkisebb munkabérről (minimálbér)
 - 2a. számú - A Kormány 426/2012. (XII. 29.) Korm. rendelete az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló 23/1991. (II. 9.) Korm. rendelet módosításáról
 - 2b. számú - Tájékoztató a bányász rokkantnyugdíjasoknak járó kedvezmények visszaállításáról a 426/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján
 3. számú - Tájékoztató a magánszemélyek egyes jövedelmeit terhelő 75 százalékos mértékű különadó új szabályairól
 4. számú - 2010. évi CLXXVIII. törvény a sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvény módosításáról
 5. számú - A „C” díjszabással igénybe vehető villanyáramdíj kedvezményről
 6. számú - Az egyéni vállalkozók fizetendő járulékai 2015. évben

Budapest, 2016. január 15.

Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete